

Vattenfall AB

Staff Function Communications
Public & Regulatory Affairs Sweden
169 92 Stockholm

Naturvårdsverket

106 48 Stockholm
registrator@naturvardsverket.se

Datum:
2019-09-25

Kontakt: Cecilia Tärnström
E-mail: Cecilia.tarnstrom@vattenfall.com

Telefon: 070- 539 59 11

Ärendenummer NV-01688-19**Remissvar avseende reviderad vägledning om buller från vindkraftverk**

Vattenfall är ett ledande europeiskt energiföretag som i mer än 100 år elektrifierat industrier, levererat energi till människors hem och moderniserat vårt sätt att leva genom innovation och samarbete. Vi vill nu göra det möjligt att leva fossilfritt inom en generation. Därför driver vi omställningen till ett hållbart energisystem genom satsningar på förnybar produktion och klimatsmarta energilösningar för våra kunder. Vattenfall ägs av svenska staten.

Vattenfall tackar för möjligheten att få lämna synpunkter på vägledningen. Den är i huvudsak bra och välavvägd och vi välkomnar särskilt att vägledningen inte förespråkar ett tidsdifferentierat riktvärde för ljud.

Vattenfall har följande synpunkter:

- **Skrivningarna om bulleravtal riskerar att begränsa vindkraft även där närboende blir mindre störda:** Det finns ingen forskning som visar på samband mellan vindkraftsbuller och negativa hälsoeffekter utöver störning, vilket såvitt Vattenfall förstår även gäller ljudnivåer över 40 dB(A). Det är också värt att notera att ljudnivåer upp till åtminstone 45 dB(A) tillåts i andra länder. Däremot finns forskning som visar att den upplevda störningen varierar avsevärt och att personer som känner sig delaktiga, har fått god information, är positivt inställda och har vinning av en vindkraftpark störs mindre än andra. Enligt Vattenfalls erfarenhet används bulleravtal främst där närboende är positiva till vindkraftverken och dessutom ofta äger marken där de uppförs. Det finns också exempel på avtal avseende fritidsbostäder som bara används delar av året där avtal gör det möjligt att driva vindkraftverk med högre ljudnivåer när bostäderna inte används. I gengäld kan närboende till exempel ges möjlighet att i vissa situationer begära att ljudnivån sänks eller till och med att vindkraftverk under vissa förhållanden stängs av under begränsad tid. Skrivningarna om bulleravtal riskerar därför att begränsa möjligheten att bygga vindkraftverk på platser där det finns förutsättningar för att närboende blir mindre störda än normalt. Vattenfall bedömer även att skrivningarna kan medföra begränsningar av möjligheter till så kallad repowering på platser där äldre vindkraftverk kan bytas ut mot modernare där ljudnivåerna vid bostäder från de moderna vindkraftverken inte blir högre än från befintliga verk.

- Det bör förtydligas att **det i normalfallet inte bör krävas utredning om lågfrekvent ljud överskrider inomhus, när 40 dB(A) klaras vid bostäder utomhus**. Vägledningen bör ta hänsyn till att verksamhetsutövaren inte har rådighet att göra ljudmätningar eller åtgärder i bostäder som ägs av annan part. Om klagomål framkommer och det lågfrekventa ljudet visar sig överstiga riktlinjerna mer än tillfälligt delar Vattenfall Mark- och miljööverdomstolens bedömning att det i första hand är lämpligast att vidta åtgärdsinriktade insatser (till exempel bekosta isolering av fönster) i enlighet med de villkor som slogs fast i Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 14 december 2016, mål nr M 4596-15, det vill säga enligt följande: *”Om bostäder på grund av verksamheten mer än vid enstaka tillfällen, och högst fem dygn per år, exponeras för lågfrekvent buller som ger upphov till överskridanden inomhus av riktvärdena, ska bolaget genomföra bullerbegränsande åtgärder. Målet för åtgärderna ska vara att uppnå en ljudnivå inomhus som inte överskrider dessa värden. Åtgärderna ska vidtas endast om kostnaderna är rimliga med hänsyn till bostadens standard, värde och användning samt med hänsyn till den effekt som uppnås. Åtgärderna ska utformas och utföras i samråd med fastighetsägaren”*.
- s. 2.”Allmänt om buller från vindkraftverk”: Vattenfall upphandlar regelbundet vindkraftverk. **Enligt vår erfarenhet bullrar inte större vindkraftverk mer än mindre.**
- s.5.”Lågfrekvent buller”. **Enligt vår kännedom medför inte större vindkraftverk en ökning av lågfrekvent ljud.**
- ”Tydligt hörbara toner”: Enligt vår bedömning bör resonemanget vändas: ”Om det förekommer hörbara toner bör åtgärder vidtas. Om åtgärder inte hjälper kan skärpt riktvärde övervägas”.
- ”Bullerreducerad drift”: Vägledningen anger att det i vissa fall kan vara lämpligt att **reglera driftlägen i villkor. Vattenfall ifrågasätter om det finns situationer då det är lämpligt**. Driftlägen varierar mellan olika typer av vindkraftverk och det är inte lämpligt att låsa tillståndet vid de vindkraftverk som använts vid bullerberäkningar i miljökonsekvensbeskrivningen som i regel genomförts många år innan byggstart. Om det ska stå med i vägledningen bör det illustreras med exempel i texten, annars är risken att sådana villkor föreskrivs i situationer då det är direkt olämpligt.
- ”Riktvärden”: **Det bör förtydligas att skrivningen inte innebär att 35 dB(A) bör vara riktvärde i t.ex. fritidshusområden** där motorbåtar, motorgräsklippare eller snö- eller vattenskotrar är allmänt förekommande. I rättspraxis har sådana krav bara ställts i undantagssituationer och då tystnad angivits som en särskilt viktig kvalitet i ett naturreservatsbeslut eller en detaljplan för ett fritidshusområde.
- Under ”Mätmetoder”, ”Immissionsmätning” och ”Emissionsmätning” bör det framgå att det ofta är mycket svårt att få fram tillförlitliga resultat av immissionsmätningar och att **verifieringar av emissionsmätningar visat att sådana mätningar i kombination med beräkning av ljudnivå vid bostäder ger mycket tillförlitliga resultat**. Det sistnämnda bör därför i regel vara fullt tillräckligt.
- Under ”Bullerfrågor inom tillsynen av vindkraftverk” anges att det är lämpligt att ljudmätningar görs regelbundet. Vattenfall anser att det vore **dålig hushållning av**

resurser att slentrianmässigt utföra ljudmätningar i områden där det inte förekommer klagomål, särskilt i glest bebyggda områden där det beräkningar visat god marginal till riktvärdet.

Vattenfall ser också att skrivningarna bör förtydligas i några avseenden:

- s.2. "Allmänt om buller från vindkraftverk". Texten är otydlig om vetenskapliga studier. Förslag till text: "Nationella och internationella vetenskapliga studier har inte påvisat negativa hälsoeffekter på grund av vindkraftsbuller där bullernivån legat i spannet 40 dB eller lägre."
- "Kumulativa effekter": Skrivningen bör förtydligas – vad avses med texten "*Är skillnaden i bullerbidrag mellan de aktuella vindkraftverken och de befintliga (eller av andra verksamhetsutövare planerade) 15 dB eller mer vid samtliga bostäder behövs ingen bedömning av kumulativa effekter göras*"?

Med vänlig hälsning

Vattenfall AB

Cecilia Hellner
Chef Public & Regulatory Affairs Sweden